

Interventie Hoge Kwaliteit Communicatie: Effect bij personen met doofblindheid

Saskia Damen & Marleen Janssen

Kentalis Kenniscentrum Doofblindheid, Rijksuniversiteit Groningen. s.damen@kentalis.nl

Introductie

Bij kinderen met zintuiglijke beperkingen verloopt de ontwikkeling van intersubjectiviteit, "het besef van ik en de ander" vaak vertraagd. Een verklaring is dat sociale partners hun communicatiestrategieën onvoldoende afstemmen op de behoeften van het kind.

Kinderen en volwassenen met een gecombineerde visuele en auditieve beperking (doofblindheid) zijn bekend met (ernstige) communicatie problemen. Deze problemen kunnen mogelijk begrepen en behandeld worden aan de hand van Trevarthen's theorie van intersubjectiviteitsontwikkeling.

Onderzoeksvraag:
Kan de nieuwe HKC interventie de communicatie van kinderen en volwassenen met aangeboren doofblindheid verbeteren op de 3 lagen van intersubjectiviteitsontwikkeling?

Methode

- ✓ 11 participanten met aangeboren doofblindheid
- ✓ 34 sociale partners (ouder, begeleider, leerkracht).
- ✓ 4 uur scholing, 8 uur VIB per sociale partner in 2 fases:
 - 1) afstemming, 2) betekenisverlening
- ✓ Multiple baseline across subjects design:

Baseline	HKC fase 1	HKC fase 2	Follow up
6-16 weken	5 weken	15 weken	> 2,4,6 mnd

- ✓ herhaalde metingen op basis van videomateriaal met een gemiddelde duur van 17.86 minuten (SD=4.19)

Resultaten

Stadium Intersubjectiviteit (ontwikkelingsleeftijd)	Categorie	Casussen met medium/groot effect (NAP methode)
Eerste laag (vanaf de eerste maanden)	Tenminste 1 categorie	11 van de 11
Eerste laag (vanaf de eerste maanden)	Dyadische interactie	8 van de 11
Eerste laag (vanaf de eerste maanden)	Gedeelde emotie	10 van de 11
Tweede laag (vanaf 9 maanden)	Tenminste 1 categorie	11 van de 11
Tweede laag (vanaf 9 maanden)	Referentiele communicatie	8 van de 12
Tweede laag (vanaf 9 maanden)	Onderhandelen over betekenis	9 van de 11
Tweede laag (vanaf 9 maanden)	Gedeelde betekenis	8 van de 11
Derde laag (2-6 jaar)	Declaratieve communicatie	7 van de 11

Conclusie

- ✓ Voor alle participanten is de HKC interventie effectief voor communicatie op zowel de eerste als de tweede laag van intersubjectiviteit
- ✓ Een deel van de participanten behaalt ook resultaten op de derde laag van intersubjectiviteit
- ✓ Meeste effecten zichtbaar nadat sociale partners achtereenvolgens zijn gecoached in afstemming en betekenisverlening
- ✓ Sterke samenhang tussen intersubjectief gedrag cliënt en sociale partner